

Tarihini tam hatırlamıyorum ama uzun zaman olmadı; Erdoğan Birleşmiş Milletler’de yaptığı konuşmada “dünya beşten büyüktür” demişti. Kastettiği Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin veto yetkisine sahip beş üyesiydi. Bunlar ABD, Rusya Federasyonu, Çin, Fransa ve İngiltere’dir. Bu beş ülkeden en az birisi herhangi bir kararı veto ettiği zaman 193 üyeli BM’den karar çıkamaz. Erdoğan bunu eleştiriyordu.

Konuşmanın öncesindeki tartışmalarla ilgili bilginiz varsa bunun Türkiye’nin Güvenlik Konseyi’ne daimi üye olmasıyla ilgili olduğunu anlayabilirdiniz. Yukarıdaki beş veto yetkisine sahip ülke dünyadaki değişen güç dengesini yansıtmıyor ve en az beş ülkenin daha daimi üye olması öneriliyor. Bunlar: Almanya, Hindistan, Brezilya, Güney Afrika ve Türkiye’dir.

Yeni üyeler konusunda şimdilik herhangi bir gelişme bulunmuyor ama bu isteğin gittikçe daha kuvvetli savunulacağını söylemek mümkündür.

İki gün önce Birleşmiş Milletler’de Avrupa Birliği üyesi ülkelerin girişimiyle Türkiye’nin kınanmasını amaçlayan bir karar ABD ve Rusya Federasyonu’nun ortak vetosuyla engellendi. Burada yeni olan Rusya Federasyonu ve ABD’nin Suriye konusunda ilk kez ortak tutum almasıdır. Önceki benzer oylamalarda zıt konumlarda yer alıyorlardı ve bu kez böyle olmasının nedeni iki tarafın da Türkiye ile –eleştirileri olsa bile- iyi ilişki sürdürmek isteğidir. Demek ki Türkiye bunu sağlayabilecek bir konuma sahiptir, aksi durumda başka türlü olurdu.

Gerçi BM Türkiye’yi kınasa ne olacaktı, bu da ayrı bir konudur. BM yıllardan beri Filistin konusunda İsrail’i kınar, bazı kınama kararlarını ABD veto eder ama sonuçta İsrail bunlara aldırmaz ve bildiğini okur.

Suriye’deki son durumla ilgili olarak yazabileceğim yeni bir şey bulunmuyor. Türkiye’nin etki alanının genişleyeceğini kaç kere yazdım, dahası bunu on ay kadar önce yayınlanan **Küresel İç Savaş ve Türkiye** kitabında da açıklamıştım.

Suriye konusunda sarf edilen bol miktardaki lafın ömrü genellikle birkaç gün bile sürmüyor. Her olayda yeni politik yorum yaptığınızda kendinizi yalanlamaktan başka şey yapmış olmazsınız. Buradaki yanlışın temeli olayların görüntüsüne aldanmak ve bazı temel doğruları anlamamak ya da görmemekte ısrar etmektir.

Bunlar kısaca şöyle belirtilebilir.

Birincisi; bölgeyle ilgili olarak İran'ı dışarıda tutan hiçbir tahlil doğru olamaz. ABD'nin bölgedeki asıl sorunu Suriye değil İran'dır. Bunu hala anlamamış olan hiçbir şey anlamamıştır. Aynı saptama İsrail için de yapılabilir. İsrail'in Suriye ile asıl sorunu İran ordusunun bu ülkede konumlanmış olmasıdır.

İkincisi; Türkiye büyük güçler arasında oynayabilen ve onlar tarafından dikkate alınan alt emperyalist bir ülkedir.

Üçüncüsü; İsrail'in haricinde bölgedeki bütün ülkeler açık veya dolaylı bir Kürt devletinin kurulmasına karşıdır. Dolaylıdan kastettiğim herhangi bir bölge ülkesinin sınırları içindeki geniş özerkliğe sahip Kürt bölgesidir. Böyle bir bölge resmen devlet olmaz ama bir devletin bütün işlevlerine sahip olur.

Ortadoğu'da herhangi bir sınırın değişmesi, bölgedeki bütün sınırların sorunlu duruma gelmesi demektir. Bölgedeki bütün sınırlar yapaydır, İngiltere ve Fransa tarafından çizilmiştir. Benzer durum Sahra'nın güneyindeki Afrika için de geçerlidir.

Dördüncüsü; Trump arada bir böyle yapmasa da akıllı konuşmaktadır. Tipik politikacılardan farkı iş adamı kafasına sahip olması ve fazla açık konuşmasıdır.

“ABD Kürtlere ihanet etti” belirlemesine cevabı şöyle olmuştur: “Kürtler İslam Devleti'ne karşı bizimle birlikte savaştı ama biz de onlara çok miktarda silah verdik.”

Başka bir deyişle “hizmetlerini ödedik” demek istiyor.

Politika güç ve çıkarıya dayanır.

Bunu hala anlamamış olanlar varsa, artık anlamasalar da olur, diyeceğim...